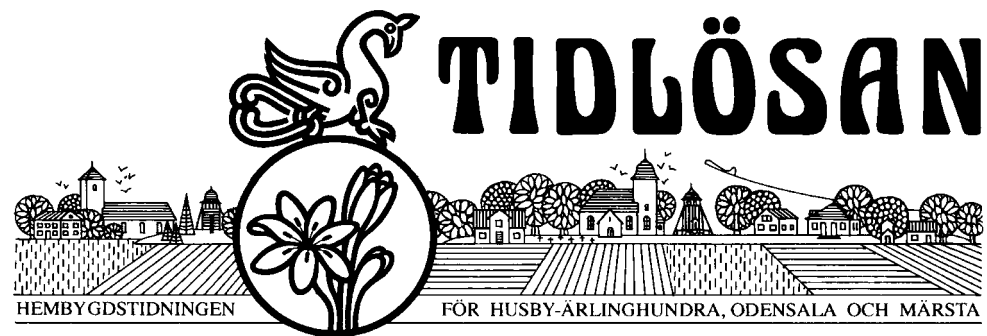

Vy från bygg arbetsplatsen Vålsta vattentorn, mot Märsta provisoriska centrum, ännu inte invigt.
UNT-bild, okänd fotograf, 19 augusti 1964,

Årsmöte den 20 mars

Nr 1. Mars 2004. Årgång 11

OMSLAGSBILDEN

Interiör från yrkesskolans handelslinje, 1969. Det var långt före datorernas och datakörkortens tid. Skrivmaskinerna är inte ens elektrifierade. Läraren heter Ulla Almgren. Eleverna som är i åldern 16-17 år har ingen kunnat namnge under pågående arbete med Tidlösan.

Bilden kommer ur en samling negativ som hembygdsföreningen fick efter en gallring på UNT. Okänd fotograf.

Innehåll	Sid		
Ledare.	3	Verksamhetsberättelse	12
		- Aktiviteter	13
Märsta yrkesskola, 1960-talet	4	- Resultaträkning	15
		- Balansräkning	16
Landets fem yngsta flygmekaniker har skolats vid Arlanda	6	Revisionsberättelse	16
Nytta och nöje i förening, regler för ungdom på 1960-talet	8	Dagordning för årsmötet	17
		Verksamhetsplan 2004	18
Märsta ålderdomshem, ett elevbygge	10	Hänt	19

TIDLÖSAN

Utges av:

Husby-Ärtinghundra Märsta
Hembygdsförening
Husby skola, 195 92 MÄRSTA
Postgiro: 36 15 92-9

Tidlösans planeras utkomma:

4 gånger per år.

För information om kommande aktiviteter, ring tel. 08-591 136 36 i Hembygdsgården.

I redaktionen:

Giselher Naglitsch, ansvarig utgivare
Tel. 08-591 155 14
E-post: gisgilla@telia.com

Sven Eriksson
Tel.: 08-591 432 95
E-post: sven.0859143295@telia.com

Manus mottages med tacksamhet. Redaktionen förbehåller sig rätten att korta och redigera det insända materialet i samarbete med författaren.

Tryck: PP-TRYCK, Märsta

finna en ny plats att ställa upp vår traktor och helst någon som vill fortsätta att skruva på den.

Bussresa

Vi avser att försöka få igång denna veksamhet på nytt. Ett uppskattat inslag som tidigare har skötts av Karl-Håkan Lundgren och Bror Lindh med flera. Drivande i detta är ordföranden och Gunilla Hälludd. Vår förhoppning är att få visa en liten del av Hälsinglands hembygd. Om vi lyckas så kommer det att meddelas under våren.

Vår hemsida

Nu har hembygdsförening en hemsida. Avsikten är att vitalisera verksamheten genom närmare och bättre kontakter med och mellan medlemmarna. Alla som har tillgång till dator och internet kan från och med nu gå in på den tillfälliga adressen <http://w1.859.telia.com/~u85905445/> och från startsidan klicka sig vidare till olika delar. Där finns aktuell information om föreningens verksamhet och adresser till föreningens funktionärer. Utbyggnaden pågår. När detta läses skall det finnas ännu mera att hitta. Ansvarig för sidan är Arne Ohlsson som ni hittar på adress: hembygdsforeningen.marsta@telia.com

Nya medlemmar

Vi kan åter hälsa flera nya medlemmar välkomna i vår förening. De heter: Birgitta och Jan Hellquist, Elsa Glennhammar, Karl-Gerhard Åberg, Jenny Ljungberg, Anders Book, Leif Berg, samtliga i Märsta.

Hänt

Möte med grannarna.

Lördagen den 17 januari 2004 hade vi en träff med våra grannföreningar för att bestämma tidpunkt för våra hembygdsdagar. Vi hade då glädjen att träffa representanter för Vidbo, Lunda, Norrsunda och Sigtuna. Detsamma gäller även kommunens kulturchef Ingela Irlöf-Edfast och Elisabeth Claesson, Sigtuna museum. Inga Larsson och Linea Lund underhöll med sång och musik till gott kaffe med dopp.

Vi informerade varandra om tidpunkter för hembygdsdagar mm:

- Sigtuna, Nationaldagsfirande 6 juni
- Lunda 1 aug
- Norrsunda 8 aug
- Husby-Ärtinghundra Märsta 22 aug
- Vidbo 5 sept
- Gökotta hos Norrsunda Fornminnesförening den 8:e maj. Samling vid Vrån.

Jag erbjöd de övriga hembygdsföreningarna möjligheten att delta på Tonträffen den 5 juni för att få kontakt med Rakveres hembygdsföreningar. Detta mottogs positivt.

Barbro Fryklund, Sigtuna, tyckte att det var svårt med vissa arrangemang, bland annat bussresor. Vi skulle kunna samarbeta om sådant.

Ingela ansåg att vi borde nyttja kommunens informationssida bättre.

Mötet slutade med att Rune Holmsten, Vidbo, framförde ett varmt tack för att de fått möjlighet att komma och att det varit trevligt att träffas.

Sven

VERKSAMHETSPLAN 2004

Valborg

Valborgsfirande vid Husby skola enligt tradition med vortaler och musik. Arrangemanget är utan fyrverkeri och smällare, varför även hundar kan medtas.

Tonträff med vänortsbesök

Detta börjar nu bli tradition och vi bjuder som vanligt in musikaliska organisationer från kommunen. I år **den 5 juni**, viket sammanfaller med ett vänortsbesök från estniska Rakvere. Vi avser att samverka med besökare från Rakvere och deras värdar i Sigtuna kommun, viket kommer att ge avtryck i det musikaliska uppspelet på Täppavallen. Musiker och hembygdsfolk från Estland har bjudits in till denna dag. Det faller sig då naturligt att vi bjuder in våra grannföreningar i kommunen till att exponera sina respektive verksamheter och skapa kontakter med besökarna från Rakvere och givetvis även vår förenings medlemmar.

Öppet hus i juni och augusti

I skolan och torpet blir det öppet hus alla söndagar under juni och augusti.

Hembygdens dag

Hembygdens dag kommer i år att infalla den **22 augusti** och givetvis så undviker vi Sigtuna möte även i år.

Nostalgiافتnar

Anordnas under hösten och våren vilket annonseras i kommande nummer av Tidlösan och Sigtunabygden.

Lilla Julafton

Traditionellt julfirande i förtid med skinka och gröt i Husby skola. Musik och sång samt umgänge med trevliga medlemmar är en naturlig del i arrangemanget. Tid för detta meddelas under hösten.

Nutidsmuseet

Arbetet med Nutidsmuseet kommer att fortsätta under året och alla bidrag är välkomna till Gun Pettersson som är drivande i projektet.

Hembygdskurs / nya projekt

Vi ska arbeta för att hembygdskurser och andra aktiviteter fortsätter. Målet med dessa aktiviteter är att lära oss forska om våra gårdar och torp i Odensala och Husby-Ärlinghundra socknar eller vilka som har bott där och vad de sysslade med. Resultatet kan bli uppslag till temautställningar eller kanske en bok. Styrelsen fortsätter därför att stödja detta. Glöm ej att ni måste ta kontakt med styrelsen för att förankra det hela.

Tidlösan

Föreningen fortsätter att ge ut tidningen Tidlösan. Redaktionen med Giselher och Sven har lovat att vi fortsätter även 2004 vilket blir det 11:e året.

Hemsida på Internet

Arne Ohlsson fortsätter att arbeta med detta och har givits medel för det fortsatta arbetet. Arne är drivande i detta projekt.

Ett gammalt dass

Arbetet med Märsta stations gamla torrdass fortsätter. Kommunen vill att vi tar till vara på denna byggnad och de hjälper till med att flytta den. Passande placering på Täppavallen har redan utsetts.

Vår traktorgrupp

Traktorgruppen är under upplösning varför vi söker en fadder till vår kära traktor. Vi har varit i kontakt med Gymnasiet men de har inte intresse eller plats för fordonet. Styrelsen måste därför

Tankar inför årsmötet

Ett hembygdsår har nu förflutit och man förbereder sig för årsmötet. Rigmor jobbar med ekonomin för sista gången, snyft, men kommer att ersättas av ett "rekorderligt fruntimmer", Gunilla Blidborg, en kvinna med många järn i elden. Inger skriver verksamhetsberättelsen och jag har till uppgift att skriva verksamhetsplanen, puh! Valberedningen inte att förglömma, men det sköter Carl-Eric Sturebrant med bravur.

Under året har det kommit många nya in i vår gemenskap, Egon Hedin, Torsten Nordén, Olle Walldén, som alla har satt färg på våra möten och givetvis även våra aktiviteter. En ny stugfogde har vi fått, Ove Åslund som av vår förträfflige Allan Pettersson har skolats in i sina arbetsuppgifter. Detta har inneburit att de nya dörrarna är på plats. Nutidsmuseet har påbörjats mm.

Men det är inte så att allt går sin gilla gång utan vi kommer att drabbas av en förlust också. Familjen Wallin / Pettersson som numera heter bara Wallin, även om pressen envisas med att kalla Rigmor Danielsson. Nåväl! Familjen har nu beslutat sig för att flytta till Småland ett av de mörkaste områden i Sverige och idka jordbruk. Rigmor byter således kassaapparaten mot en brödkavel och Åke får äntligen ratta en stor traktor. Jag vill nu tacka dem för de år vi har haft dem till grannar i Husby och hoppas att de säljer sitt hus till likasinnad familj.

Vad har jag själv fått ut av året? Ja, det skulle vara att Tonträffen kanske kommer att bli lite internationell i år vilket gläder mig.

Men det bästa är att jag har funnit två sysslingar, Maj-Ellen Rognell och Åke Blohm, bägge härstammandes från Slättan. Åke tillbringade ofta skolloven i Slättan hos sin mormor Hulda och morfar Johan Eriksson på 1940-talet. Är det någon som vill komma i kontakt med dessa så kan jag förmedla kontakten.

Sven

Märsta yrkesskola på 1960-talet

För dom allra flesta odensala- och märstabor är Birger Brolund en känd person, i en eller annan roll. Många har haft honom som lärare i skolan eller svenska för invandrare, andra har mött honom i politiken och i föreningslivet.

Höstterminen 1952 kom Birger som folkskollärare till Märsta. Här fick han, som klassföreståndare, hand om två kullar i årskurs sju till åtta. Den första kullen pendlade in från Rosersberg och Skånala. Den andra kom från Odensala. Parallellt med detta gav Birger timundervisning i andra klasser, i engelska och träslöjd. Läsåret 1956/57 undervisade han vid Norrsunda och från höstterminen 1957 åter i Märsta. Nu tillkom andra uppgifter som yrkesvalslärare och ungdomsförmedlare vid arbetsförmedlingen. Detta skulle leda vidare till engagemanget i den blivande yrkesskolan.

Det började med att Birger blev arvoderad kursföreståndare för om- och inskolning av vuxna hemsamariter och kontorister. Men yrkesskolan fick fastare form redan skolåret 1960/61. Då startade den kommunala yrkesskolan en tvåårig kurs i bygg- och trä. Den första årskullen elever fick god praktik genom att bygga sin egen verkstad vid nuv. Ekillaskolan.

I anledning av 1958 års riksdagsbeslut om Arlanda ville Länsarbetsnämnden nu förlägga en "ambulerande yrkesutbildning" till det växande Märsta, med Arlandas provisorier. Figge Rolf, som var en av Birgers kontakter, hade väckt dessa idéer. Hans tankar föddes vid åsynen av de barackläger för byggarbetare som uppfördes i anslutning till den framväxande flygplatsen. Här såg Rolf stora likheter med de temporära arbetsplatser han tidigare upplevt kring stora vattenkraftsprojekt i Norrland. Idéerna föll i god jord hos Länsarbetsnämnden och projektet rullades igång 1962, som "inbyggd verkstadsskola SAS". Birger Brolund blev arvoderad kursföreståndare, med ansvar att organisera de teoretiska delarna av utbildningen. Så blev denna en del av den kommunala yrkesskolan, i vart fall

Vi som byggde vår verkstad 1960/61

Kallelse till årsmöte

med
Husby-Ärlinghundra Märsta hembygdsförening
i Husby skola, lördagen den 20 mars

Mötesförhandlingarna börjar kl. 18.00

Efter mötet serveras supé och underhållning i historisk miljö.

Supén kostar 100 Kr, exklusive ev drycker med alkohol.

Anmälan till supén senast tisdagen den 16 mars
till Gun och Allan Tfn. 591 430 15

Välkomna!

Dagordning

- 1 Val av ordförande och sekreterare för mötet.
- 2 Fråga om mötet är stadgeenligt utlyst.
- 3 Val av två justerare.
- 4 Fastställande av dagordning.
- 5 Styrelsens verksamhetsberättelse.
- 6 Revisorernas berättelse.
- 7 Fastställande av resultat- och balansräkning.
- 8 Fråga om ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter.
- 9 Ersättning / arvoden till styrelsen
- 10 Beslut om antal ledamöter och suppleanter i styrelsen.
- 11 a) Val av 3 ledamöter för 2 år.
b) Fyllnad 1 ledamot för 1 år
c) Val av 5-7 suppleanter för 1 år.
- 12 Val av 2 revisorer, jämte 1 ersättare för 1 år.
- 13 Val av ombud till:
a) Stockholms läns hembygdsförbunds årsmöte.
b) Övriga organisationer.
- 14 Val av 3 ledamöter till valberedningen samt sammankallande.
- 15 Val av festkommitté.
- 16 Fastställande av medlemsavgift för 2004.
- 17 Verksamhetsplan för 2004.
- 18 Övriga frågor.
- 19 Mötet avslutas.

BALANSRÄKNING den 31 december

2003 2002

Tillgångar

Kassa	661,50	662,00
Postgiro	782,34	29 790,68
Bank	118 749,28	91 273,14
Summa tillgångar	120 193,12	121 725,82

Skulder och eget kapital

Eget kapital	121 725,82	167 645,67
Årets resultat	-1 532,70	-45 919,85
Summa skulder och eget kapital	120 193,12	121 725,82

Revisionsberättelse

Efter granskning av Husby-Ärtinghundra Märsta Hembygdsförenings räkenskaper och förvaltning för verksamhetsåret 2003 får vi, av årsmötet valda revisorer, härmed avge följande revisionsberättelse.

Inkomster och utgifter är vederbörligen verifierade och räkenskaperna är rätt och ordentligt förda.

Då vid revisionen någon anledning till anmärkning inte framkommit får vi tillstyrka

att årsmötet fastställer balansräkningen med en omslutning på 120 193,12 kronor och resultaträkning med ett underskott på 1 531,70 kronor samt

att styrelsens ledamöter beviljas full ansvarsfrihet för det gångna året.

Märsta den 20 januari 2004

Karl-Erik Sturebrant

Björn Stenutz

teoriämnena. För den praktiska delen svarade SAS.

Från 1965 arbetade Birger som yrkesvalslärare på Ekilla samt rektor på halvtid på yrkesskolan. Nu startades en ny gren, en tvåårig kurs för betongvaruarbetare. Teorin lästes i yrkesskolan med praktiken förlagd till Systembetong

Betongutbildningen 1966, med rektor Birger Brolund

och A-Betong, där element göts till bostäderna i den framväxande "flygstaden". En särskild gren av utbildningen var betongarbete för vuxna. Den tog sikte på alla de duktiga yrkesarbetare som saknade papper på vad de kunde. Genom kompletterande teoretisk utbildning kunde få dokumenterad behörighet i armering mm.

Eleverna på bygglinjerna behövde praktik. Skolan spanade efter lämpliga byggen som man kunde erbjuda sina tjänster. Det måste vara projekt där tiden tillät ostressat arbete och där det fanns utrymme att rätta till och göra om, när något inte blev som det var tänkt. Ett grundläggningsarbete här, murning av en källarvåning där, eller montering av tre villor på Ekilla var bra projekt.

Naturligtvis skulle allt gå korrekt till. Farhågor om illojal konkurrens med andra byggare kom aldrig på tal. Men grabbarna skulle ha skäligen ersät-

ning för sitt arbete. Timlönen var mest en flitpeng. Men "skott" (ackord) skulle de ha efter avtalsmässiga regler. För mätningen o d fanns ett yrkesråd. Här ingick representanter för facket, Hugo Halldén, och Byggmästarföreningen, Ing. Lennart Bartoli, dessutom ett par elever. Birger kan inte minnas att det någonsin uppkom konflikter.

Skolan största uppdrag blev uppförandet av Arhem. Det blev ett framgångsrikt projekt för både yrkesskolan och för kommunen, som genom anlåtande av de egna ungdomarna fick en bättre anläggning till betydligt lägre kostnad än de externa anbuden. "Win-win" kallas sådan i modernt språkbruk.

Mot slutet av 1960-talet upphörde yrkesskolan genom att integreras med den nya gymnasieskolan. Birger Brolund började pendla till Stockholm åren 1968-72, som byrådirektör vid SPK, med ansvar för konsumentupp-

**Snickarelever i Märsta
debuterar som husbyggare**

På bilden är snickarna i ferd med att sätta takstjärnorna i det tredje och sista huset av den grupp som de tillhört som elevarbete.
Unga husbyggare från den kommunala yrkesskolan i Märsta har i dagarna debuterat på ett första stora jobb, då de börjat montera upp tre stycken villor på Skillestrådet. Det är nu polkar som kräver sig för ett fullt byggnadsentusiast och de lärjade i listan i yrkesskolan, som för deras del blir tydlig. Yrkeslärare Evert Gallin ser till att polkarna får de rätta kunskaperna i yrket.

lysning om priser och konkurrens. 1973 återkom Birger till Märsta som oppositionsråd (S), en ny politisk roll. Efter valet 1978 blev han kommunalråd i "mjuknämnderna" inklusive socialnämnden, 1979-85. Därefter återgick han till skolans värld för några år; syolärare på Centralskolan, 1986 utbildningsplanerare på SAS verkstäder, 1987 invandrarbyrå i Sigtuna kommun, 1990 grundvux. Pensionerad sedan 1995 har Birger alltså en fot i politiken i kommunen och kyrkan.

Giselher

Bilderna i denna artikel och på mitt uppslaget kommer från Sigtunabyggen och UNT, fotografer okända.

Landets fem yngsta flygmekaniker har skolats vid Arlanda

Så skrev Sigtunabyggen den 16/2 1967

Det finns i riket två inbyggda, verkstadsskolor för flygmekaniker och en av dem drivs i Märsta kommun sedan 1962. Utbildningen omfattar tre terminer och utgör i realiteten en vidareutbildning då förutsättningen för intagning till den krävande kursen utgörs av 3-årig bilmekanikerutbildning eller 3-årig utbildning på tele-radio eller instrumentteknisk linje. Även verkstadsmekaniker och starkströmelektriker har omskolats. Här gäller sålunda alldeles speciellt ordstävets "många äro kallade men få äro utvalda". Gallringen är nämligen mycket hård vid de yrkesskolor, som givit grundutbildningen.

För dem som vill bli flygmekaniker står bara flygvapnet eller denna väg öppen. Rekryteringen sker från hela storstockholmsområdet. Luftfartsstyrelsen har lagt upp ritningarna och Skolöverstyrelsen har fastställt läroplanen. Vid instruktionsverkstaden på Arlanda finns ett par flygplansmotorer och när de tre terminerna är genomgångna har eleverna passerat 12 specialverkstäder.

De specialutbildade mekanikerna delas upp i olika kategorier. Tillsynsmekanikerna utför tillsyn av olika flygplanstyper, översynsmekanikerna sysslar främst med flygplanens olika delar och manöver-system, flygmotor- och apparatrepairörer utför översyn av flygmotorer samt av

RESULTATRÄKNING 1 jan - 31 december

	2003	2002
Intäkter		
Medlemsavgifter	39 800,00	33 000,00
Bidrag	10 000,00	12 000,00
Gåvor	610,11	1 420,00
Arrangemang	43 837,00	41 949,50
Sålda böcker m.m.	14 540,00	2 614,00
Räntor	489,94	1 506,35
Övrigt	100,00	0,00
Summa intäkter	109 377,05	92 489,85
Kostnader		
Tidlösan, medlemsinformation	20 646,25	23 960,00
Avgift Hembygdsförbund	15 925,00	9 935,00
Styrelsen, kostnadsersättning	6 280,00	5 530,00
Torp och bodar	6 996,00	1 534,50
Inventarier, underhåll	680,00	11 605,00
Försäkringar, hyra	2 250,00	1 300,00
Foto och forskning	419,00	813,50
Arrangemang	17 818,50	61 278,20
Administration (porto m.m.)	9 654,00	10 671,50
Representation m.m.	891,00	11 382,00
Arenbergaboken	29 250,00	0,00
Övrigt	100,00	400,00
Årets resultat	-1 532,70	-45 919,85
Summa kostnader	109 377,05	92 489,85

Märsta den 2 februari 2004

Gunilla Bildborg
Gunilla Bildborg

Eva Svensson
Eva Svensson

Tore Svensson
Tore Svensson

Inger Viklund-Persson
Inger Viklund-Persson

Olle Wallden
Olle Wallden

Rigmor Wallin
Rigmor Wallin

Sven Eriksson
Sven Eriksson
ordförande

Tonträffen 17 maj

Föreningens spelmansträff i miniformat med varierat program lockade många besökare. Här framträdde bl. a. Kammarkören under Torsten Englund, Crazy Flutters, Knäppgökarna, Octurn, Märsta Dragspelsgille och Spelsugna.

Öppet hus

Under söndagar i juni och augusti var det Öppet Hus i Husby med visning av skolan och sevärdheterna i omgivningen.

Hembygdens dag 24 augusti

Åter ett välbesökt evenemang präglat inte minst av ett trettiotal "gåramålningar" som fanns utställda i magasinet. Flera sådana målningar hade lånats in.

En tavla som skänkts till föreningen lottades ut.

Boken om Arenberga – Gamla Märsta i ord och bild, som tryckts i 400 exemplar och bekostats av föreningen, var till salu och signerades av författarna, Åke Ekdahl och Arne Ohlsson.

Vidare bjöds på hantverksstånd och sedvanlig musikunderhållning.

Nostalgiträffar

Lasse och Ulla Nopp berättade om Madagaskar.

Giselher Naglitsch visade gamla bilder från Märsta med omnejd.

Lilla Julafton 6 december

Traditionellt och välbesökt julfirande i Husby skola med skinka och gröt, sång och musik. Åke Ekdahl visade bilder av vinterns fåglar.

Kurs om hembygdsvetenskap

Slutfördes under våren.

Tidlösan

Hembygdsvetenskapens tidskrift har under året utkommit med fyra nummer.

I redaktionen ingår Giselher Naglitsch och Sven Eriksson.

Gåvor och bidrag

Föreningen har under året fått ett antal gåvor till samlingarna, bl. a. böcker och fotografier.

Föreningen ansökte om kulturbidrag och erhöll 10.000:- kr. för sina arrangemang.

Ekonomi

För information om föreningens ekonomi hänvisar vi till resultaträkningen och balansräkningen för det gångna året

elektriska och mekaniska flygplansapparater, radioreparatörerna provar, trimmar och reparerar flygburen radio- och radarutrustning medan instrumentreparatörerna ser över, provar och reparerar mekaniska, elektriska och elektroniska flyginstrument samt i navigationsutrustningen ingående enheter.

Rigorös kontroll

Huvudman för skolan är SAS och Luftfartsstyrelsen. Teoriundervisningen återkommer regelbundet var tredje vecka. Den omfattar matematik, fysik, materiallära med kemi, elektricitetslära, flygplanslära med aerodynamik, motorlära, svenska, teknisk engelska samt företagsanknuten yrkesteori. Luftfartsstyrelsen svarar för den rigorösa kontrollen av utbildningen på olika stadier och utfärdar efter godkända prov flygmekaniker-certifikat. Den praktiska utbildningen upptar tre fjärdedelar av utbildningstiden, som är förlagd till SAS verkstäder vid Arlanda och Bromma.

Landets yngsta

Den första kullen som inledde utbildningen 1962 och var klar i slutet av 1963 har nu genomgått en treårig praktik för att få flygmekaniker-certifikat. Av de som började kursen har fem fullföljt praktiken. Bland dem är Gösta Carlsson, Märsta. Per Bergman från Johanneshov har även fått

typutbildning på DC 8 utöver Caravellen. Kvintetten bildar landets yngsta skolade flygmekaniker. De är alla 23 år.

Utbildningen av flygmekaniker siktar framdeles till en typutbildning på Convair 440, Caravelle, DC 7 C och DC 8.

Lärarna till såväl denna kurs som vuxenutbildningen på Arlanda är även författare och framställer själva kompendier och läroboksmateriel, varför man är självförsörjande i lärobokshänseende. Man är tvingade därtill genom den snabba utvecklingen på flygets område. Senaste nytt på utbildningsfronten är att i slutet av april kommer apparatur att levereras till Arlanda för TV-inspelning i hangaren av olika arbetsmoment och operationer som sedan kan visas i lektions-salarna.

Ingenjör Lennart Gustafsson handhar en stor del av undervisningen för de blivande flygmekanikerna, tillsammans med tre av eleverna i verkstadsskolan Bo Jansson, Knivsta, Peter Bolinder, Tingslunda och Tommy Wallén, Odensala

Nytta och nöje i förening

Nytta och nöje i förening var namnet på en liten broschyr från 1967. Den kom till när de styrande i Märsta kommun, efter utökningen vid årsskiftet 1966/67 med Skepptuna, Vidbo och Lunda, ville veta vad som rörde sig i kommunen.

Inledningsvis noteras att inkorporeringen har skjutit invånarantalet ytterligare i höjden. Den 1 juli 1967 bodde 16 146 personer i kommunen. Värt att notera är att det även förekommer en betydande utflyttning: ”Med sina 9-11 procent om året under hela 60-talet överträffar den de värst drabbade avflyttningsbygdernas siffror; 1966 flyttade 1 194 märstabor bort.”

En inventering av föreningslivet visar på sjudande fritidsverksamhet. En förteckning över föreningar med ideell inriktning trycktes, där man ”hoppas att dessa uppgifter skall vara till hjälp för ökade fritidsfrämjande kontakter mellan gamla märstabor och alla de nyinflyttade, som önskar kontakt med föreningslivet”. – En tanke som känns minst lika angelägen år 2004!

Listan börjar med inte mindre än 8 bildningsorganisationer med fasta adresser i kommunen: ABF, Kursverksamheten, Medborgarskolan, Märsta och Rosersbergs föreläsningsföreningar, Studieförbundet, Sv. Kyrkliga Studieförb. och Vuxenskolan.

Idag finns bara ABF kvar med lokal och personal i kommunen. En bidragande orsak är indragna kommunala bidrag. En annan är konkurrens från andra aktiviteter.

I övrigt noteras bygdegårdsorganisationer i Norrsunda, Odensala, och Skepptuna. Hembygdsorganisationer i Husby-Årlinghundra, Lunda, Norrsunda och Vidbo. Tio

4H-, 6 föräldra-, 11 hjälp- och 20 idrottsorganisationer; under Korpen hela 22 klubbar. 20 adresser finner man under politiska organisationer. Med alla övriga föreningar som inte kan räknas upp här upptar listan ca 150 olika organisationer.

Fritidsbyrån och -konsulenten kunde nås på kommunalkontoret, på Diagonalen 4. Byråns uppgifter är en imponerande lista, bl a: Fritidsgården Arenberga, förenings-service, duplicering, adressering, utlåning av filmprojektorer, rådgivning om fritidsgruppsverksamhet, sportlovsprogram, simskolor, barn- och ungdomsteater, ledarkurser, mm.

Ungdomens kvällsvanor

Under denna rubrik kunde man läsa: ”När ungdomen ej deltar i av föreningar och organisationer anordnad fritidsgrupps- och studieverksamhet, rekommenderas följande tider då de unga skall vara hemma.

7-9	-åring	senast kl.	19.00
10-11	”	”	20.00
12-13	”	”	21.00
14-16	”	”	22.00
17-18	”	”	23.00

Tiden utsträcks högst 1 timma på lördagar och under sommarlovet. Fritidsbyrån uppmanar härmed föreningar att vid arrangemang av ungdomsverksamhet taga största möjliga hänsyn till ovanstående tider.”

Aktiviteter och projekt

Husby skola

Skolhuset har fått nya dörrar, lås och nycklar.

Husby har under året visats för ett antal elever från skolor i kommunen.

Ett uppskattat besök gjordes på Märsta sjukhem.

Arlanda Rotary har haft sin årliga femkamp på Tjäppavallen med samkväm i skolan.

”Sveriges äldsta skola” är rubriken i en annons som under året lämnats till Sigtuna Turistguide och har publicerats i guiden 2004.

Skolan kan hyras för bl. a. bröllop till en kostnad av 500:- kr.

Museet och Tjäppavallen

Arbetet för att inrätta ett särskilt rum för nutidsmuseum i skolan har påbörjats. Husen på Tjäppavallen har besiktigats och man har god kontroll över vad som måste åtgärdas. Hängränna har satts upp bakom torpet och pannor har bytts på boden. Även bjälkar har bytts ut i Tomtaboden.

Märsta stations gamla torrdass ska flyttas till området.

Inköp och hemsida

Föreningen har under december fått en hemsida. Arbetet fortsätter under våren 2004. En bildkanon ska inköpas för video och datapresentation.

Bertil Franzéns diabilder från gamla Märsta har samlats på CD.

Diplom

Hembygdsföreningens diplom till personer som gjort förtjänstfulla insatser för föreningen och hembygden tilldelades Bertil Franzén och Giselher Naglitsch.

Valborgsmässoafton

Vårens ankomst firades traditionsenligt vid Husby med brasa och sång men utan fyrverkerier. Vårtalet hölls av Ulf Berndtsson, kommunfullmäktiges vice ordförande.

Gökotta 29 maj

Arrangör var Vidbo hembygdsförening i samverkan med denna hembygdsförening.

Verksamhetsberättelse

för Husby-Ärlinghundra Märsta Hembygdsförening år 2003

Styrelsen och funktionärer

Styrelsen har under verksamhetsåret 2003 bestått av följande personer:

Ordinarie ledamöter:

Ordförande	Sven Eriksson
Vice ordförande	Olle Walldén
Sekreterar	Inger Viklund-Persson
Kassör	Rigmor Pettersson
Ledamöter	Gunilla Blidborg
	Eva Svensson
	Tore Svensson

Suppleanter: Peder Andersson, Torbjörn Engholm, Olle Hansson, Egon Hedin, Yvonne Johansson, Torsten Nordén och Gun Pettersson

Revisorer: Björn Stenutz och Karl-Erik Sturebrant

Valberedning: Karl-Erik Sturebrant, Fredrik Lundgren och Margareta Klang

Styrelsen har under året haft tolv protokollförda möten, Ett informellt planeringsmöte hölls i Husby, men de flesta av kommunens hembygdsföreningar hade inte möjlighet att delta. Hembygdsförbundets representanter, Göran Furuland och Kjell Nilsson, informerades. De meddelade bl. a. att det finns möjlighet att söka bidrag för exempelvis renoveringar. Föreslogs att föreningarna har ett årligt möte med förbundet.

Medlemmar

Föreningen hade under verksamhetsåret 795 medlemmar.

Medlemsavgiften var oförändrad 50:- kr. för enskilda och 100: kr. för familjer. Av medlemsavgiften betalas 14:- kr. per medlem till Stockholms läns hembygdsförbund.

Fritidsgrupps-alfabet

Att fritidsgruppen passar alla föreningar behöver väl inte särskilt understrykas.

Bättre verksamhetsform får man faktiskt leta efter.

Civila såväl som skolföreningar får arrangera grupper.

Deltagarna ska vara under 25 år (för statsbidrag är åldern 12-24 år). För kommunalt bidrag 7-11 år och 12-24 år.

En ledare, som är ansvarig för verksamheten, ska finnas för varje fritidsgrupp. (En och samma ledare kan givetvis svara för flera grupper, bara de har sin verksamhet på skilda tider).

Fritidsgruppen ska bestå av 5-25 deltagare.

Gruppens verksamhet ska vara planlagd. Ett program ska alltså göras upp för varje fritidsgrupp.

Högst två fritidsgrupper får en och samma deltagare vara med i samtidigt.

Ingen grupp får omfatta mindre än 20 timmar. För kommunalt bidrag för åldern 7-11 år 10 timmar.

Jämlikt bestämmelserna ska gruppen också ha minst 10 sammankomster och vara verksam under minst 10 veckor.

Kommunen och studieförbundet ska ha skriftlig anmälan om alla fritidsgrupper (vid starten).

Låt gruppens sysselsättning främja självverksamhet. Ordna en så aktiv grupp som möjligt.

Meningen med fritidsgruppsverksamheten är ju bl.a. att fånga in nya ungdomar och öka medlemsantalet. Utåtrikta därför gärna verksamheten.

Närvarolista ska alltid föras vid varje träff.

Ordna gärna tävlingar och matcher inom den egna gruppen eller mellan föreningens

olika fritidsgrupper. Kom bara ihåg, att tävlingar mellan olika föreningar, deltagande i serier o. dyl. inte får räknas som fritidsgruppsträffar.

Programmet ska fånga. Gör det så omväxlande och lärorikt som möjligt.

Redovisningen insändes omedelbart efter gruppens avslutning.

Statsbidrag och kommunalt bidrag utgår till alla godkända grupper.

Totalt kan man erhålla 7: 50 per deltagare i bidrag från staten (2:- till lokalhyra och 5:50 till arbetsmateriel och till ledararvode), och 3:25 per deltagare från kommunen.

Undersök om Er förening utnyttjar fritidsgruppsbidragen maximalt.

Verifikationer på kostnaderna för arbetsmateriel och ledararvode behöver inte insändas tillsammans med redovisningen - men underlagen ska finnas tillgängliga hos föreningen i händelse av förfrågan eller granskning.

Xempel på fritidsgruppsprogram finns i olika broschyrer, man kan också med fördel sätta ihop sitt eget program.

Yppar det sig några bekymmer vad beträffar fritidsgrupper så kontakta gärna fritidskonsulentent.

Zinka ingen tid i onödan. När en fritidsgrupp slutförts är det alltid aktuellt med en nyanmälan.

Ålägg inte en och samma ledare skötseln av för många fritidsgrupper. Försök i stället få fram flera ledare.

Ämnesvalet för en förening är ju tämligen fritt. Börja dock med sådana grenar som föreningen själv ägnar sig åt i vardagslag - och sålunda behärskar. Senare kan programvalet vidgas.

Överlämna inte föreningens ungdomsverksamhet åt slumpen. Låt det bli system i arbetet och utnyttja fritidsgruppernas möjligheter.

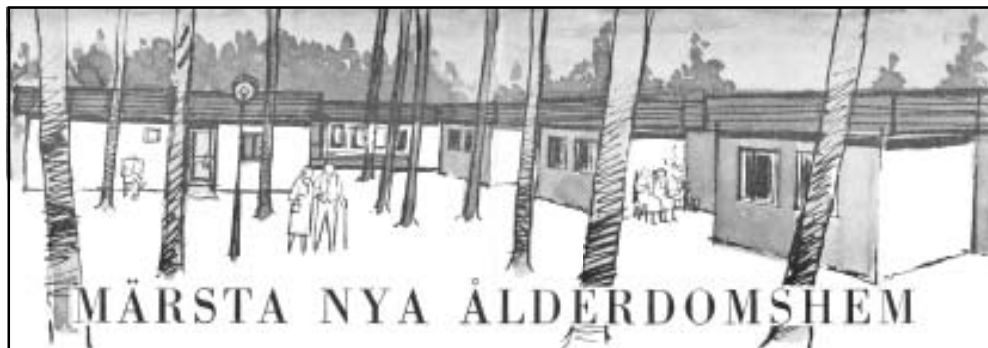

Snickareutbildning 1968

Pensionär förr och nu

Någon har sagt: "När man är ung borde man tänka på att man en gång skall bli gammal och även minnas när man blir gammal att man varit ung." Dagens pensionärer, som minns bakåt i tiden, torde uppleva den förändring som skett med ålderdomshemmen såsom något mycket påtagligt och genomgripande. Forna tiders "fattigstuga" för hjälpbehövande, medellösa äldre är försvunnen. I dess ställe har kommit ålderdomshem med tidsenlig standard, dit den gamle, som känner sig i behov av ständig omvårdnad och tillsyn kan ansöka om inackordering. Hemmet skall ge den gamle trivsel och trygghet och personlig omvårdnad. Det är min förhoppning att detta uppfylles på vårt ålderdomshem och att man vid tanken på "att man en gång skall bli gammal" lugnt kan se framtiden an och veta att vid behov det goda ålderdomshemmet finnes.

E. B. Wiberg
Ordf. i Märsta Socialnämnd

Så som tecknaren tänkte sig det hela. Billebild tecknade.

Märsta behövde ett nytt ålderdomshem. Yrkerskolan fick uppdraget att bygga hemmet 1964. När det stod klart presenterades bygget i en trevlig broschyr, ur vilken citaten på detta uppslag är hämtade.

Om inte allt för många år kommer kanske någon av ynglingarna som var med och byggde att söka bostad på Arhem, som det nu heter.

Dagens presentationsbroschyr säger: På Arhem bor man i egna lägenheter som är utrustade med kök. Det finns möjlighet att köpa och inta sina måltider i vår matsal... Lägenheten hyrs av Sigtunahem och kontraktet skrivs med dem. Du möblerar och utrustar Din lägenhet själv...

Märsta ålderdomshem klart för invigning 1965

Grundläggning Arhem 18/3 1964

Med ungdom för ålderdom

Kommunalfullmäktige gav i oktober 1963 yrkerskolan i uppdrag att bygga ålderdomshemmet. Hela 1964 hade yrkerskolan på detta sätt ett idealiskt lärlingsbygge. Ett tjugotal elever fick full sysselsättning och lärarikt övningsarbete. Friheten från tidspress gav möjlighet till passande tempo för inläring.

Yrkesutbildningen har vunnit på att kommunen vågade satsa på försöket.

B. Brolund
Rektor

I egen regi

Kostnadsmässigt sett har byggandet i egen regi med den tillämpade metoden inneburit en betydande besparing för kommunen. När man vid granskningen av från början infordrade anbud fann, att dessa vida översteg ursprunglig kostnadsberäkning, sattes konsulten att räkna på vad byggenskapen i dagsprisläget kunde beräknas gå på, om det hela bedrevs som skolbygge. Summan slutade 200.000:- kr. under lägsta anbudet. När hemmet nu står färdigt, kan sägas, att denna beräkning hållit med god marginal, änskönt vissa fördyrande ändringar vidtagits.

Det är f. ö. kanske just möjligheten att under byggnadstiden i viss mån kunna anpassa utformningen efter nya rön, vilka ej var kända när ursprungsprogrammet gjordes upp, som varit byggformens största styrka.

Ändringar i utförandet under byggnadstiden har kostnadsmässigt kunnat följas steg för steg och detaljvis rättas efter vad som i varje situation varit motiverat i förhållande till funktioner och önskvärda egenskaper.

Med inventarier och allt kostar det nya hemmet i runt tal 1,9 milj. kr.

A. Berggren
Drätselkamrer